

Nelfo ser frem til klimamøtet hos KMD, der formålet er å få frem gode innspill om hva myndighetene og byggenæringen kan gjøre for å få ned klimagassutslippene og sikre næringens bærekraft.

Nelfos medlemmer leverer infrastruktur og teknologi til byggverk, som sikrer god funksjon og gode brukerkvaliteter, og som bidrar til å nå nasjonale og internasjonale klima- og miljømål. Nelfo mener det gjøres mye bra klimaarbeid i Norge, men innsatsen må også forsterkes de kommende årene.

Elektrifisering er vår viktigste klimaløsning

Elektrifisering er Norges viktigste klimatiltak som også fjerner de lokale miljøutslippene, reduserer støy og gir bedre arbeidsmiljø. Forholdene i Norge ligger godt til rette for å gjennomføre storstilt elektrifisering i byggenæringen og i relatert virksomhet. I det følgende gir vi noen eksempler der KMD kan ta en mer aktiv rolle, i utvikling av regelverk, som tilrettelegger for FoU og som viktig premissgiver for offentlige innkjøp.

Nye energiregler i byggeforskriftene

Nelfo ser frem til at KMD sender på høring forslag til nye energiregler for nesten nullenergibygg. I dette arbeidet vil vi trekke frem noen grep som kan utløse stor klimanytte.

Energiforsyning

På bakgrunn av Norge klimamål og internasjonale klimaforpliktelser, anbefaler Nelfo at det etableres et totalforbud mot bruk av fossile brenslere til oppvarming. I tillegg er Nelfos klare råd at det ikke må legges begrensninger på adgang til bruk av elektrisitet til varmeformål, da slike krav ikke kan forankres i mål knyttet til klima, miljø eller samfunnsøkonomi. Konkurransen tjener norske forbrukere best.

Energiforvaltning

Elektro- og automasjonsbransjen kan legge til rette for bedre utnyttelse og lenger levetid av alle byggverk, både i nybygg og i byggene de allerede har. I byggereglene er vi vant med at det utover rammekrav, også stilles basiskrav til komponenter og løsninger. Nelfo mener slike krav må gjennomgås for å sikre energieffektiv og fremtidsrettet drift. Basiskrav bør sikre at bygninger har god energiytelse i form av styring av energibruk, energieffektiv belysning og energieffektive oppvarmingsløsninger.

Ladegle bygge

Et tema som har opptatt Stortinget siden 2017 (vedtak nr. 717, 30. mai 2017) er ladegle bygge: *Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan innføre krav til at nye bygge og bygge som underlegges større ombygginger, skal være ladegle bygge.»*

Nelfo mener at det nå haster med å få på plass krav om at nye bygge skal være ladegle. I tillegg mener vi det må utformes en virkemiddelpakke og støtteordninger for eksisterende bygge, og spesielt i konsentrert bebygelse / boligblokker. Slike ordninger kan utformes etter modell fra kommuner og/eller i Enova.

Utslippsfrie byggeplasser

Fremtidens byggeplass kan ikke ha lokale utslipp. Her er fossilt utstyr er erstattet med elektriske maskiner og andre utslippsfrie teknologier. Det benyttes heller ikke biodiesel her, fordi klima- og miljøeffekten er usikker og prisen høy. Biodiesel forlenger fossilmotorens levetid og hindrer et nødvendig teknologiskifte.

Fra Granavolden leser vi at regjeringen, *i samarbeid med bransjen, vil legge til rette for at bygge- og anleggsplasser skal være fossilfrie innen 2025. Det offentlige har et spesielt ansvar for at byggeplasser i offentlig regi går foran.*

Nelfo mener at det kravet for byggeplasser i offentlig regi kan og må skjerpes betydelig, ved å sette krav om utslippsfrie løsninger innen 2025. Her kan kvalitetssikrede innkjøpskrav fra Oslo kommune og nylig publiserte *10 råd for utslippsfrie byggeplasser* tjene som mal.

Bærekraft for elektro- og automasjonsbedriftene

Bærekraft handler om å levere bygg og infrastruktur med god funksjon og brukerqualiteter, og som bidrar til å nå nasjonale og internasjonale klima- og miljømål. Det vi leverer må også være økonomisk bærekraftig, bygge under et seriøst arbeidsliv og gi fornuftig avkastning for den som betaler regningen.

Storsamfunnets behov for klima- og miljørelaterte investeringer driver etterspørselen etter elektrifisering, automatisering og digitalisering. Digitaliseringen gir muligheter for bedre liv og økt produktivitet, samtidig som vi må forbygge og håndtere nye digitale sårbarheter med god kompetanse og tekniske løsninger.

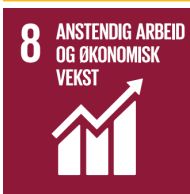
FNs bærekraftsmål gir oss retning, for klima og miljø, økonomisk vekst og sosiale forhold.

Nelfos medlemmer tar aktiv rolle for å nå bærekraftsmålene. Eksempel på oppdrag og tenking:

Norge har en rik tilgang til fornybar elektrisitet. Likevel utgjør fossile brensler halvparten av vår samlede energibruk. Samfunnet må derfor elektrifiseres, noe som vil kreve økte investeringer i ny og oppgradert kraftproduksjon og i overføringsnettene.

Markedet for solkraft vokser kraftig i Norge og de første stasjonære batteriene er allerede installert. Batterier jevner ut strømforbruket, sparer nettinvesteringer og forbedrer lønnsomheten i solkraft.

Som del av den *den norske modellen* er vi med på å legge spilleregler for arbeidslivet. Arbeidsgiver- og arbeidstakernes organisasjoner har lang tradisjon å samarbeide med politiske myndigheter for å løse de store utfordringene i samfunnet. Sammen legger vi til rette for fremtidig vekst og verdiskaping.

Vi må fortsette å gjøre alt vi kan for å stoppe svart og ulovlig arbeid. Vi må hindre bruk av urimelige kontraktsvilkår som øker konfliktnivået, gir dårlige leveranser og er ødeleggende for produktiviteten.

Elektrisk og autonom transport vil gi bedre transporttjenester, lavere klimagassutslipp og færre ulykker. For å realisere Stortingets mål i transportsektoren bygges ladestasjoner i boliger, hurtiglading og ladeløsninger for nyttetransporten, som også blir digitalisert for mer effektiv produksjon.

Fremdriftsløsninger med batteri i ferger og hurtigbåter blir standard i nye anbud. Behovet for moderne ekom øker. Fibernett, neste generasjon mobilnett/5G og tilhørende cybersikkerhet er markeder i vekst.

Smarte bygg og byer er fremtiden. Elektrifisering av havner og byggeplasser er viktige bidrag for å nå bærekraftsmålene. Skjerpede energiregler i byggeforskriftene og Stortingets mål om 10 TWh energisparing driver etterspørselen. Smart styring av energi og effekt hos sluttbrukere vil gi lavere strømgjenger og bedre utnyttelsen av kraftnettet. Smarte bygg gir valgfrihet for eldre og andre med omsorgsbehov om å bo hjemme lenger, noe de fleste ønsker.

Sirkulærøkonomi forener økologi og økonomi når vi tar bedre vare på verdiene og ressursene vi har. Overgangen til sirkulærøkonomi handler ikke bare om justeringer som skal redusere negative virkninger av lineær økonomi. Den representerer også et systemskifte som tillater økonomisk vekst og samfunnsmessige så vel som miljømessige fordeler. Elektro- og automasjonsbransjen kan legge til rette for bedre utnyttelse og forvaltning av alle byggverk, infrastruktur og anlegg vi allerede har.

Elektrifisering er Norges viktigste klimatiltak som også fjerner de lokale miljøutslippene, reduserer støy og gir bedre arbeidsmiljø. Forholdene i Norge ligger godt til rette for å gjennomføre storstilt elektrifisering de neste ti årene. Fornybarnæringen skaper verdier for over 70 milliarder kroner årlig, og det er et stort potensial for økt eksport av norsk kunnskap og teknologi. Bloomberg forventer at det på verdensbasis skal investeres for over 4.000 milliarder kroner årlig i fornybare satsninger frem mot 2050.

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Særskilt vil vi trekke frem det gode samarbeidet Nelfo og våre medlemmer har med klima- og miljøorganisasjonene. Vi utfordrer hverandre for å finne de gode og praktiske løsningene for grønn vekst, ny verdiskaping og fremtidssikre arbeidsplasser.